AGRARISCHE ADVIESCOMMISSIE ZEELAND

van de Stichting Advisering Landelijk Gebied Zeeland

secretariaat:
Postbus 1153
5200 BE 'S-HERTOGENBOSCH
info@agrarischeadviescommissie.nl

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Schouwen-Duiveland
t.a.v. Dhr. C. Abbas
Beleidsmedewerker Omgevingsbeleid

(verzonden per e-mail)

Uw kenmerk	*Ons nummer*	*Datum*
e-mail, C. Abbas	BAz 1407	30 juni 2023

Behandeld door
H. Gerlings/TS

Onderwerp

Geacht College,

Naar aanleiding van uw schrijven van 1 juni 2023, inzake het verzoek van de heer H. van der Wekken, Kloosterweg 8 te Noordgouwe, delen wij u het volgende mede.

Op 20 juni 2023 heeft een vertegenwoordiger van de Agrarische Adviescommissie het bedrijf aan de Kloosterweg 8 te Noordgouwe bezocht. Aldaar heeft overleg plaatsgevonden met de heer H. van der Wekken. Op basis van dat overleg, de door u toegezonden stukken en nader onderzoek komt de Agrarische Adviescommissie Zeeland tot de volgende bevindingen.

Bedrijfsbeschrijving

Bloemenkwekerij Van der Wekken BV is gevestigd aan de Kloosterweg 8 te Noordgouwe op een huiskavel van 23 ha. In deze besloten vennootschap nemen deel de heer J. van der Wekken en zijn zoon Herman van der Wekken (10-8-1988). In de bedrijfsvoering kunnen twee onderdelen worden onderscheiden, te weten het broeien van tulpenbollen in de bedrijfsbebouwing en de teelt van zomerbloemen op eigen en gehuurde cultuurgrond.
De bedrijfsbebouwing omvat een bedrijfswoning, een kas van 13.200 m^2 met een voorruimte/corridor van circa 3800 m^2 en drie bedrijfsgebouwen die gezamenlijk een omvang hebben van circa 1600 m^2. Aan de achterzijde van het bedrijf zijn vier watersilo`s aanwezig, namelijk 1 silo voor regenwater en drie voor de opvang van water uit de teelt.

In 2014 is de bestaande kas uitgebreid tot 6600 m^2 met een bijbehorend corridor aan de voorzijde. In 2019/2020 is de tweede kas van 6600 m^2 met circa 2500 m^2 aan voorruimte gebouwd. Het opplanten van de tulpenbollen en de verwerking van de tulpen vindt plaats in het corridor aan de voorzijde van de kas. Daarnaast is de bedrijfsbebouwing een aantal koelcellen voor de opslag van tulpenbollen aanwezig.

De bedrijfsvoering in de kas is gericht op het in bloei trekken van tulpenbollen. De tulpenbollen worden op het bedrijf aangevoerd als veldgewas, opgeslagen in de klimaatcellen en geprepareerd. Na beworteling in de klimaatcel gedurende drie weken worden de tulpen gedurende 3 tot 3½ week in bloei getrokken in de kas, waarna de bloemen kunnen worden geoogst. Het opplanten van de bollen start aan het einde van het jaar medio november, waarna in de maanden januari tot en met april bloemen kunnen worden geoogst.
Sinds het gereedkomen van de nieuwbouw in 2020 is de productie toegenomen van circa 15 miljoen stuks naar 30 miljoen stuks. Alle bollen worden betrokken van een vaste bollenteler, waarbij zaken over en weer kunnen worden afgestemd en waarbij de uiteindelijke uitbetaling van de bollen mede wordt bepaald door de kwaliteit en de opbrengst van de te verkopen bloemen. De afzet van de bloemen vindt hoofdzakelijk plaats middels op voorhand gemaakte afzetcontracten ook om daarmee de bedrijfseconomische risico`s van het bedrijf te beperken. .

De kas is volledig ingericht met roltafels, zodat het opplanten van de bollen en het oogsten van de bloemen in de voorruimte kan plaatsvinden. Het afgelopen jaar is het opplanten van de tulpenbollen geautomatiseerd. Deze automatisering bestaat uit drie units waarmee het opplanten plaatsvindt en een centrale stapelaar voor de verwerking van de kisten. De voordelen van deze automatisering zijn dat de arbeidsbehoefte van het opplanten is teruggebracht van 14 naar 2 medewerkers en dat de automatisering leidt tot een meer nauwkeurige plaatsing van de bollen.
Voor de verwerking van de tulpen beschikt het bedrijf over drie boslijnen die elk een capaciteit van circa 10 mln stuks hebben. Op deze boslijnen worden de stelen automatisch op lengte gesneden en worden de bossen automatisch gebonden. Voor de verwerking van de bloemen zijn in deze periode een twintigtal tijdelijke medewerkers bij het bedrijf werkzaam.
Ook het op de roltafels plaatsen van de kisten en het er weer af halen na afloop van de teelt is geautomatiseerd in combinatie met het wassen en ontsmetten van de kisten voordat deze opnieuw worden gebruikt.

In de zomerperiode worden zomerbloemen geteeld, hetgeen circa 50 ha aan zonnebloemen betreft en een vijftal ha aan zomerasters. Naast de eigendomsgrond van het bedrijf wordt daartoe gebruik gemaakt van pacht- en huurgrond. De prijsvorming van de zonnebloemen vindt plaats op basis van de daghandel, en de afzet is gericht op de grotere retailketens. In de periode van de oogst en de verwerking van de zonnebloemen zijn een twintigtal tijdelijke medewerkers op het bedrijf werkzaam.

Plan
Het ingediende bouwplan betreft de bouw van éénzelfde kas en voorruimte als in 2019/2020 is gebouwd. Het betreft derhalve de uitbreiding met 6600 m^2 kas en met 2500 m^2 bedrijfsruimte. Op deze wijze zal het aantal tulpenbollen dat kan worden uitgebroed worden uitgebreid tot circa 45 mln stuks. De recent aangekochte opplantlijn is in die zin reeds voorbereid dat door het bijplaatsen van een vierde unit voldoende bollen kunnen worden opgeplant. Middels de plaatsing van een vierde boslijn en een goede benutting van de bestaande boslijnen kan de capaciteit voor de verwerking van de bloemen zodanig worden uitgebreid dat deze voldoende is bij de uitbreiding van het bedrijf.

De motivering van de uitbreiding is mede gelegen in de contractspartners waarmee wordt gewerkt. Deze contractspartners betreffen grootwinkelketens die hechten aan grote uniforme partijen en waarbij het ook vanuit optiek van onderhandelingspositie van belang is om voldoende volume aan te kunnen bieden. Voorts wees de heer H. van der Wekken op de voortgaande automatisering in de teelt. Om deze automatisering, zoals de recente investering in de opplantlijn, financieel te kunnen verantwoorden is voldoende schaalgrootte noodzakelijk.

Advies
Op basis van de voorgaande bevindingen komt de Agrarische Adviescommissie Zeeland tot de volgende conclusie. Aan de Kloosterweg 8 te Noordgouwe wordt een volwaardig agrarisch bedrijf geëxploiteerd. Het ingediende bouwplan betreft de uitbreiding van het areaal glas op het bedrijf tot nagenoeg 2 ha glasopstand en de uitbreiding van de ondersteunende bedrijfsruimte.

Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is de wijziging van het bouwvlak aan de Kloosterweg 8 te Noordgouwe noodzakelijk. Het bestemmingsplan kent een wijzigingsbevoegdheid voor de wijziging van het bouwvlak waarbij de beoogde ontwikkeling onder voorwaarden mogelijk wordt gemaakt.
Onder 3.7.4 lid b is opgenomen dat “wijziging noodzakelijk is voor het behoud van een reëel perspectief op continuïteit van de bedrijfsvoering”.

De Adviescommissie constateert dat het bedrijf de afgelopen jaren forse investeringen heeft gepleegd in zowel de uitbreiding van de productiecapaciteit als in de benodigde automatisering. Deze investeringen hebben ertoe bijgedragen dat een tulpenbroeierij tot stand is gekomen die qua omvang en moderniteit in bedrijfseconomisch opzicht resulteert in een rendabele bedrijfsvoering.

De huidige aangevraagde uitbreiding van het areaal glas is, gelet op het maximaal toelaatbaar bedrijfsvloeroppervlak aan kassen ten behoeve van glastuinbouw van 20.000 m^2 dat in het bestemmingsplan is opgenomen, de laatste uitbreiding die binnen de kaders van het bestemmingsplan mogelijk is.
Voor de daartoe benodigde wijziging van de vorm van het bouwvlak geldt dat deze dient te worden beoordeeld vanuit een langere termijnperspectief voor de bedrijfsvoering. De Adviescommissie constateert dat schaalvoordelen bij uitbreiding van de bedrijfsvoering onverminderd opgeld doen. Enerzijds betreft dit schaalvoordelen als gevolg van de mogelijkheden voor automatisering en robotisering van het productieproces, anderzijds betreft dit het belang van de schaalgrootte als onderhandelingspartner ten overstaan van de retail.

Vorenstaande maakt dat de schaalvergroting in de bollensector naar verwachting ook de komende jaren zal blijven toenemen. Vanuit dat perspectief is de Agrarische Adviescommissie van mening dat voor de continuïteit van de bedrijfsvoering op langere termijn bedrijfsuitbreiding noodzakelijk zal zijn om in bedrijfseconomisch opzicht voldoende bestaansrecht te behouden.

Samenvattend is de Agrarische Adviescommissie Zeeland van oordeel dat realisatie van het ingediende bouwplan noodzakelijk is voor het behoud van een reëel perspectief op continuïteit van de bedrijfsvoering.

Graag ontvangen wij een kopie van de beslissing van de gemeente.

Hoogachtend,

AGRARISCHE ADVIESCOMMISSIE
ZEELAND

H.P. Gerlings
secretaris

AGRARISCHE ADVIESCOMMISSIE ZEELAND

van de Stichting Advisering Landelijk Gebied Zeeland

secretariaat:
Postbus 1153
5200 BE 'S-HERTOGENBOSCH
info@agrarischeadviescommissie.nl

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Schouwen-Duiveland
t.a.v. Dhr. C. Abbas
Beleidsmedewerker Ruimte en Milieu

(verzonden per e-mail)

Uw kenmerk	*Ons nummer*	*Datum*
e-mail, C. Abbas	BAz 1464	5 december 2024

Behandeld door	*Onderwerp*
H. Gerlings/TS	

Geacht College,

Naar aanleiding van uw schrijven van 5 november 2024, inzake het verzoek van Bloemkwekerij Van der Wekken, Kooosterweg 8 te Noordgouwe, delen wij u het volgende mede.

Naar aanleiding van overleg met uw gemeente heeft een vertegenwoordiger van de Agrarische Adviescommissie Zeeland op 3 september 2024 de bedrijfslocatie aan de Kloosterweg 8 te Noordgouwe bezocht en heeft aldaar overleg plaatsgevonden met de heer H. van der Wekken. Op 9 oktober 2024 heeft aan de Kloosterweg 8 te Noordgouwe nog een overleg plaatsgevonden waarbij vertegenwoordigers van uw gemeente, de heer H. van der Wekken en diens adviseur, en ondergetekende aanwezig waren.
Per 5 november verzoekt uw gemeente de Agrarische Adviescommissie Zeeland om in een advies nader in te gaan op de mate waarin de bedrijfsbebouwing in de zomerperiode in gebruik is voor de teelt van zomerbloemen.
Op basis van de genoemde bedrijfsbezoeken, het gevoerde overleg en nader onderzoek komt de Agrarische Adviescommissie Zeeland tot de volgende bevindingen.

Situatie
De Adviescommissie heeft bij brief van 30 juni 2023 (BAz1407) uw gemeente geadviseerd over de uitbreiding van het bedrijf aan de Kloosterweg 8 te Noordgouwe. Kortheidshalve verwijzen wij daarnaar en volstaan wij hier met een samenvatting.
Bloemkwekerij Van der Wekken BV beschikt aan de Kloosterweg 8 over 13.200 m^2 aan kas met een voorruimte van circa 3800 m^2, en drie bedrijfsgebouwen die gezamenlijk een omvang hebben van circa 1600 m^2.
Het uitbreidingsplan betreft het bouwen van een derde kas van 6600 m^2 en een bedrijfsruimte van 2500 m^2 om hiermee het aantal tulpenbollen dat kan worden uitgebroed uit te breiden van circa 30 mln stuks naar circa 45 mln stuks.

In het advies van 30 juni 2023 heeft de Agrarische Adviescommissie Zeeland geconcludeerd dat voor de continuïteit van de bedrijfsvoering op langere termijn bedrijfsuitbreiding noodzakelijk zal zijn om in bedrijfseconomisch opzicht voldoende bestaansrecht te behouden.
Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is de wijziging van het bouwvlak aan de Kloosterweg 8 te Noordgouwe noodzakelijk. Het bestemmingsplan kent een wijzigingsbevoegdheid voor de wijziging van het bouwvlak, waarbij de beoogde ontwikkeling onder voorwaarden mogelijk kan worden gemaakt.
Uw gemeente geeft aan dat uit overleg met de provincie is gebleken dat op grond van de Omgevingsverordening Zeeland maximaal 2 ha aan bebouwing voor het glastuinbouwbedrijf is toegestaan. Dit houdt in dat het totaal aan kassen en bedrijfsgebouwen ten behoeve van het glastuinbouwbedrijf is begrensd op 20.000 m^2.

Vraagstelling
Bloemkwekerij Van der Wekken BV beargumenteert dat een gedeelte van de bedrijfsbebouwing tevens in gebruik is ten behoeve van de teelt van zomerbloemen en derhalve mede ten dienste staat van het grondgebonden gedeelte van het bedrijf.
Uw gemeente legt aan de Agrarische Adviescommissie Zeeland voor in welke mate de bedrijfsbebouwing in de zomerperiode in gebruik is voor de buitenteelten.

Bedrijfsvoering
De bedrijfsvoering in de zomerbloemen omvat hoofdzakelijk de teelt van circa 50 ha aan zonnebloemen aangevuld met de teelt van een vijftal ha aan zomerasters. Voor deze teelt beschikt het bedrijf over een uitvoerige mechanisatie. Dit betreft de mechanisatie die benodigd is voor de bewerking van de landbouwgrond en teelt van het gewas zoals tractoren, grondbewerkingswerktuigen, beregeningshaspels met toebehoren, watertanks, een groot aantal transportwagens, en specifieke mechanisatie voor de oogst van de bloemen. Daarnaast betreft dit de opstelling in de loods van twee verwerkingslijnen, interne transportapparatuur, veilingkarren en een grote hoeveelheid fust voor zowel het transport van veldgewas als diverse fust voor het verpakken van de gesorteerde en geboste bloemen.
Na de oogst worden op de beide boslijnen de bloemstelen op lengte gesneden en worden ze gebost. Naast de benodigde ruimte voor de logistiek zijn enkele koelcellen in gebruik voor de tijdelijke opslag van bloemen.

Ruimtegebruik
Tijdens het bedrijfsbezoek van 3 september 2024 was de oogst van de buitenbloemen nog in volle gang en heeft ondergetekende het ruimtegebruik in het kader van deze bedrijfsvoering geïnventariseerd. In dat kader is ook door de heer H. van der Wekken een overzichtstekening aangeleverd van het ruimtegebruik.

De beide separate schuren (527 m^2) aan de zuidoostzijde van het bedrijf zijn in gebruik voor de stalling van landbouwwerktuigen. Aan de voorzijde van het corridor van de kas zijn twee schuren aanwezig. In deze schuren zijn deels koelcellen ingericht voor de opslag van bollen, en deels zijn deze schuren in gebruik voor de stalling van en het onderhoud aan de machines voor de teelt van zomerbloemen. In de overzichtstekening van de heer Van der Wekken betreft dit 439 m^2 die hiervoor in gebruik is.

Aan de voorzijde van de kas bevindt zich een voorruimte/corridor van 3800 m^2.
De boslijnen voor de bloemen staan hier opgesteld. In samenhang hiermee is er de bijbehorende logistiek en manoeuvreerruimte, en is er de opslag van een diversiteit aan fust, en de stalling van mechanisatie.
Ook in de periode dat er geen tulpen worden verwerkt is er het gebruik van de koelcellen voor de opslag van bollen, de ruimte voor de verwerkingslijnen, de robots voor het opplanten en de diverse mechanisatie voor het broeien van tulpenbollen.
In de overzichtstekening van de heer Van der Wekken wordt van de voorruimte/corridor 2154 m^2 toegerekend aan het ruimtegebruik voor de teelt van zomerbloemen.
In totaal betreft het ruimtegebruik van alle bebouwing voor de buitenteelt op basis van deze overzichtstekening 3121 m^2.

Overweging
Mede op basis van het bedrijfsbezoek constateert de AAZ dat het door de heer H. van der Wekken opgegeven ruimtegebruik een realistische weergave van de bedrijfsvoering betreft. De aangegeven ruimte is in de zomerperiode functioneel in gebruik voor de teelt van zomerbloemen. Hooguit kan gesteld worden dat, indien geen sprake zou zijn van een gecombineerd gebruik met het uitbroeien van tulpenbollen, de indeling specifiek voor de buitenteelten wellicht iets efficiënter zou kunnen worden vormgegeven.

De Adviescommissie merkt op dat dit ruimtegebruik in de zomerperiode niet los gezien worden van het feit dat in die periode een substantieel gedeelte van de voorruimte/corridor voor de kas beschikbaar is aangezien in die periode geen tulpen worden uitgebroeid.
Om die reden is voor de Adviescommissie ook van belang welk ruimtebeslag passend zou zijn voor een bedrijfsvoering die zich enkel bezighoudt met de teelt van zomerbloemen. Met andere woorden, zou de ruim 3000 m^2 die nu in de zomerperiode in gebruik is voor de buitenteelt van bloemen redelijkerwijs in deze omvang ook worden gebouwd en worden gebruikt indien er geen sprake zou zijn van medegebruik van deze bedrijfsruimte voor het in broei trekken van de tulpenbollen.

In dat kader overweegt de Agrarische Adviescommissie dat indien voor een dergelijke bedrijfsvoering met zomerbloemen in totaal 3000 m^2 aan bedrijfsruimte zou worden aangevraagd zij dit volume aan bedrijfsbebouwing als passend voor een dergelijke bedrijfsvoering zou beoordelen.

Conclusie
De Agrarische Adviescommissie Zeeland concludeert dat een bedrijfsvloeroppervlak van ruim 3000 m^2 in gebruik is voor de teelt van zomerbloemen en voor deze teelt noodzakelijk is in het kader van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering.

Graag ontvangen wij een kopie van de beslissing van de gemeente.

Hoogachtend,

AGRARISCHE ADVIESCOMMISSIE
ZEELAND

H.P. Gerlings
secretaris